

บทที่ ๔

การปรับโครงสร้างการบูรณาการ การป้องกัน และแก้ไขปัญห การก่อการร้าย

บทนี้เป็นการนำเสนอสภาพแวดล้อมการก่อการร้ายสากล ทั้งในระดับโลก และความเกี่ยวข้องกับประเทศไทย รวมทั้งแนวโน้มสถานการณ์การก่อการร้ายที่ประเทศไทยต้องเผชิญ ต่อมาเป็นการอธิบายถึงพัฒนาการด้านการต่อต้านการก่อการร้ายของประเทศไทย โดยเฉพาะภายหลังเหตุการณ์ก่อการร้ายต่อสหรัฐฯ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนของการดำเนินการในด้านดังกล่าวของไทย โดยพัฒนาการที่สำคัญแบ่งเป็น ๕ ด้าน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี กฎหมายและองค์การระหว่างประเทศ หลังจากนั้นจะได้กล่าวถึงการตอบแบบสอบถามผู้เข้ารับการศึกษาหลักสูตร วปอ. ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย โดยแบ่งเป็นส่วนของสรุปคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม กับวิเคราะห์ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ต่อมาจึงเป็นสรุปสิ่งที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้น

สภาพแวดล้อมการก่อการร้ายสากลและแนวโน้ม

การก่อการร้ายยังคงเป็นภัยคุกคามสำคัญต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากความพยายามโจมตีของผู้ก่อการร้ายที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกภูมิภาค โดยหากมิใช่การปฏิบัติภายใต้การบงการของเครือข่ายก่อการร้ายสากล โดยเฉพาะที่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มอัลกออิดะห์ หรือกลุ่มพันธมิตรในท้องถิ่น ที่เชื่อมโยงกับกลุ่มอัลกออิดะห์ ก็เป็นความคิดริเริ่มของผู้ก่อเหตุที่ได้รับอิทธิพลทางอุดมการณ์จากกลุ่มก่อการร้ายสากล ซึ่งการที่กลุ่มก่อการร้ายอ้างศาสนาเพื่อสร้างความชอบธรรมในการโจมตี ทำให้การโจมตีหวังผลที่จะต้องการสร้างความเสียหายอย่างขนาดใหญ่ (Mass Casualties) ขณะที่การก่อเหตุโดยปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลขนาดเล็ก แม้อาจสร้างความเสียหายได้ไม่มากนัก เนื่องจากถูกจำกัดด้วยศักยภาพของผู้กระทำ แต่ในอีกด้านหนึ่งการยับยั้งการก่อเหตุในลักษณะนี้มีความยากลำบากมาก เนื่องจากการปิดลับของกลุ่ม

การเสียชีวิตของบิน ลาเดน ผู้นำอัลกออิดะห์ เมื่อ ๒ พ.ค.๕๔ ไม่ได้ส่งผลทำให้สถานการณ์การก่อการร้ายสากลพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เพราะกลุ่มก่อการร้ายที่เป็นเครือข่าย เป็นพันธมิตร หรือแม้แต่ปัจเจกบุคคลที่ศรัทธาในบิน ลาเดน ได้ก้าวขึ้นมารับผิดชอบการก่อการร้ายในภูมิภาค

ตั้งแต่ก่อนหน้าบิน ลาเดนเสียชีวิต นอกจากนั้นเหตุก่อการร้ายในหลายพื้นที่ อาทิ การก่อเหตุระเบิด และกราดยิงในนอร์เวย์โดยชาวนอร์เวย์ชาวยุโรป เมื่อ ๒๒ ก.ค.๕๕ และความพยายามก่อเหตุระเบิด สะพานในเมืองคลีฟแลนด์ สหรัฐฯ โดยกลุ่มอนาธิปไตย เมื่อ พ.ค.๕๕ ล้วนแต่ชี้ถึงทิศทางการก่อการร้ายที่ขยายตัวออกไปนอกเหนือกลุ่มก่อการร้ายที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของศาสนาอิสลาม

ไทยเริ่มเผชิญกับกลุ่มก่อการร้ายเป็นครั้งแรกเมื่อ ๒๘ ธ.ค.๑๕ เมื่อกลุ่ม Black September จากปาเลสไตน์ บุกยึดสถานเอกอัครราชทูตอิสราเอล พร้อมจับตัวประกัน ๖ คน และเรียกร้องให้รัฐบาลอิสราเอลปล่อยตัวผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมในการโจมตีสนามบินลอด ในกรุงเทล อาวีฟ อิสราเอล เหตุการณ์ยุติลงด้วยความสงบภายในเวลา ๑๘ ชั่วโมงด้วยวิธีการเจรจา คนร้ายยอมปล่อยตัวประกัน ขณะที่รัฐบาลไทยจัดเครื่องบินนำคนร้ายไปส่งยังกรุงไคโร อียิปต์ และล่าสุด เมื่อ ๑๔ ก.พ.๕๕ เกิดเหตุระเบิดในซอยปริดีพนมยงค์ ๓๓ ถนนสุขุมวิท ๑๑ โดยคนร้ายชาวอิหร่าน และพบระเบิดซีโฟร์ น้ำหนัก ๒ ปอนด์ ๒ ลูก สภาพต่อชนวนครบพร้อมทำงาน ในบ้านที่คนร้ายพร้อมพวกเช่าในซอยปริดีพนมยงค์ ๓๑ ซึ่งก่อนหน้านั้นเพียงหนึ่งวัน ได้เกิดเหตุระเบิดโจมตีนักการทูตอิสราเอลในอินเดียและจอร์เจีย ทางกาอิสราเอลระบุว่า ทั้งสามเหตุการณ์เป็นความร่วมมือของอิหร่านกับอิชบอลเลาะห์

ทุกเหตุการณ์ก่อการร้ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในไทย ไม่เคยปรากฏแม้แต่ครั้งเดียวว่าไทยเป็นคู่กรณีโดยตรงของกลุ่มก่อการร้าย ที่ผ่านมา ไทยเป็นเพียงพื้นที่ปฏิบัติการ จุดประสาน จัดหาอาวุธ เงินทุนสนับสนุน หรือแหล่งหลบซ่อนพักพิง ดังนั้นการที่ไทยมิได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาความขัดแย้งที่เป็นสาเหตุของการก่อการร้าย ก็มิได้ทำให้ไทยปลอดภัยจากการก่อการร้าย ซึ่งสาเหตุที่ไทยได้รับผลจากความขัดแย้งดังกล่าว เป็นเพราะไทยมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศที่เป็นเป้าหมายการก่อการร้าย โดยเฉพาะชาติตะวันตกและอิสราเอล รวมทั้งเป็นที่ตั้งของชุมชนและผลประโยชน์ของประเทศเหล่านั้น อันเป็นเหตุจูงใจสำคัญที่เชื่อมโยงให้กลุ่มก่อการร้ายสากล โดยเฉพาะจากตะวันออกกลาง เข้ามาปฏิบัติการในประเทศไทย

ในอนาคต ความเชื่อมโยงของกลุ่มก่อการร้ายมีแนวโน้มกระจายตัว และเพิ่มระดับของความสัมพันธ์มากขึ้น จากกลุ่มที่เคยได้รับเพียงการสนับสนุนด้วยความเห็นอกเห็นใจ (Moral support) ก็ได้รับการยกระดับความสัมพันธ์ถึงขั้นการให้การสนับสนุนทรัพยากร เช่น เงินและยุทธโศปกรณ์ ไปจนถึงการสนับสนุนการปฏิบัติ ทั้งเจ้าหน้าที่เชี่ยวชาญและกำลังรบ ในห้วงเวลาที่ผ่านมา ภัยจากการก่อการร้ายมิได้จำกัดอยู่เฉพาะแต่ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งเท่านั้น หากแต่ว่าได้กระจายตัวและเข้าไปแฝงตัวอยู่ในใจกลางของสภาพแวดล้อมที่เชื่อว่าปลอดภัยด้วยซ้ำ สังคมประชาธิปไตยที่มีกรอบของการใช้อำนาจบริหารอย่างชัดเจนกลายเป็นที่เพาะพันธุ์และเจริญเติบโต

ที่ดีของขบวนการและเครือข่าย ไม่เว้นแม้กระทั่งภูมิภาคที่ได้ชื่อว่ามีคุณสมบัติ และกำลังพัฒนา ไปสู่ความมั่นคงอย่างถาวร เช่น กลุ่มประเทศอาเซียน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมของภูมิภาคอาเซียน ในหลายปัจจัย ก็จะเห็นได้ชัดว่า ภูมิภาคนี้ยังคงอยู่ภายใต้การคุกคามจากการก่อการร้าย อาทิเช่น การมีอยู่ของกลุ่มก่อการร้ายที่มี ศักยภาพ (แม้บางกลุ่มอย่างเช่น กลุ่ม Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE) ที่ถูกทางการศรี ลังกาปราบปรามแล้ว แต่ขีดความสามารถของกลุ่มในเรื่อง Commercial shipping ที่สามารถอำนวยความสะดวกในการขนส่งอาวุธ-ยุทธโประณ์ เพื่อใช้ในการก่อการร้าย นั้นยังคงเป็นปัจจัยน่ากังวล) กลุ่มเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มก่อการร้ายหลักคือ อัลกออิดะห์ ทั้งทางด้านจิตวิญญาณ และ ยุทธศาสตร์/ยุทธวิธี และที่ไม่อาจมองข้ามได้คือ ในภูมิภาคนี้ยังมีกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติที่พร้อม จะอำนวยความสะดวกให้กับการปฏิบัติการของกลุ่มก่อการร้าย ตลอดเวลา

สำหรับประเทศไทยนั้น นอกจากจะได้รับผลกระทบด้านความมั่นคงจากปัญหาความ ขัดแย้งทางการเมืองและการก่อความไม่สงบภายในประเทศแล้ว สถานการณ์ในภูมิภาคที่กล่าวแล้ว ยังเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การแก้ปัญหาของรัฐบาลมีความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อไม่นับรวมปัญหา การก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วนั้น แนวโน้มสถานการณ์การก่อการร้าย (Possible Scenario) ที่ประเทศไทยอาจต้องเผชิญได้แก่

๑. ความไม่ปลอดภัยของระบบขนส่ง ทั้งเครื่องบินและเรือ แม้ว่าระบบการขนส่งทาง อากาศจะได้รับการพัฒนาด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง แต่จากห้วงเวลาที่ผ่านมาได้พิสูจน์แล้ว ว่า ผู้ก่อการร้ายไม่เคยลดความพยายาม ในทางตรงข้าม การปฏิบัติของผู้ก่อการร้ายกลับมีแนวโน้ม ว่าจะสร้างความเสียหายรุนแรงยิ่งขึ้น สำหรับระบบการขนส่งทางเรื่อนั้น ที่ผ่านมามีประเทศไทยจะ ตอบสนองต่อแนวคิดของสหรัฐอเมริกาในประเด็น Weapons of Mass Destruction (WMD) มาโดย ตลอด อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ภูมิภาค รวมทั้งประเทศไทย ควรให้ความสนใจคือ การพัฒนาขีด ความสามารถของโจรสลัดและความสัมพันธ์ระหว่างโจรสลัดกับเครือข่ายการก่อการร้าย ด้วย

๒. การโจมตีด้วยอาวุธ และระเบิด ต่อเป้าหมายที่มีจุดอ่อนในการป้องกัน และเกิดผล ทางยุทธศาสตร์ เป็นยุทธวิธีที่ผู้ก่อการร้ายนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อคุกคามความปลอดภัยของ บุคคลและสถานที่สำคัญ เพื่อต้องการบรรลุข้อเรียกร้องและ/หรือตอบโต้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

๓. การแทรกซึมของผู้ก่อการร้าย เข้าสู่ที่หมายเพื่อให้รอดพ้นจากมาตรการรักษาความ ปลอดภัย และการแทรกซึมเข้าสู่ระดับนโยบาย

จากที่กล่าวแล้ว แสดงให้เห็นแนวโน้มของสถานการณ์การก่อการร้ายที่ยังคงคุกคาม ความมั่นคงอยู่ต่อไป โดยผู้ก่อการร้ายมีแนวโน้มที่จะสร้างความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน มากกว่าความต้องการเพื่อบรรลุข้อเรียกร้อง ความสำเร็จของการป้องกันและต่อต้านการก่อการร้าย

ของไทยขึ้นอยู่กับทั้งมาตรการป้องกันและต่อต้าน ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญคือ ความสำเร็จของงานด้านการข่าว ความสามารถในการป้องกันทางกายภาพ ความสามารถในการบริหารวิกฤติการณ์ และความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งความร่วมมือกับภูมิภาค

พัฒนาการของไทยในการต่อต้านการก่อการร้ายสากล

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการต่อต้านการก่อการร้ายสากลมาเป็นเวลานาน ดังปรากฏหลักฐานเป็นเอกสารนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๓๖ อย่างไรก็ตาม เหตุก่อการร้ายในสหรัฐฯ เมื่อ ๑๑ ก.ย.๔๔ ทำให้ไทยตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภัยคุกคามการก่อการร้ายสากล และได้ดำเนินการปรับปรุงการต่อต้านมาตรการการต่อต้านการก่อการร้ายในหลายระดับ/ด้าน ดังนี้

ระดับยุทธศาสตร์

๑. มีความร่วมมือกับต่างประเทศในหลายกรอบ ได้แก่ UN ASEAN และ ARF กระบวนการบาห์ลี (Bali Process) ว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย BIMSTEC ASEM OSCE APEC AMED และกลุ่มประเทศ Counter-Terrorism Action Group (CTAG) ภายใต้ G๘ รวมทั้งมีความร่วมมือทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ได้แก่ สหรัฐฯ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร อิสราเอล สิงคโปร์ นอกจากนี้มีกลไกความร่วมมือในลักษณะคณะทำงานร่วมกับอินเดีย เวียดนาม จีน มีการจัดทำความตกลงทวิภาคีกับออสเตรเลีย ปากีสถาน สเปนและสวีเดน

๒. แก้ไขนโยบายให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจัดทำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๔๕ แทนนโยบายฯ พ.ศ.๒๕๓๖ ดังนี้

๒.๑ นโยบายฯ พ.ศ.๒๕๓๖ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑.๑ กำหนดคำจำกัดความของการก่อการร้ายสากล

๒.๑.๒ นโยบาย ๔ ข้อ ดังนี้

๒.๑.๒.๑ ให้มีการอำนวยความสะดวกและการประสานการปฏิบัติ ระหว่างหน่วยเกี่ยวข้องให้เป็นไปตามพันธกรณีในอนุสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อรักษาผลประโยชน์ สักดิ์ศรีเกียรติภูมิ และให้ได้รับความเชื่อถือจากประเทศต่างๆ

๒.๑.๒.๒ จัดตั้งองค์กร นอก. และ ศตค.

๒.๑.๒.๓ กำหนดมาตรการ ๕ ข้อ ได้แก่

๒.๑.๒.๓.๑ ไม่ยินยอมต่อข้อเรียกร้อง

๒.๑.๒.๓.๒ ให้มีการยึดหยุ่นในการเจรจา

๒.๑.๒.๓.๓ ให้มีการประสานงานกับต่างประเทศ

๒.๑.๒.๓.๔ หากกระทำต่อทรัพย์สิน และชีวิตคนไทยในต่างประเทศ ต้องดำเนินการโดยศาลไทย

๒.๑.๒.๓.๕ หากมีปัญหาในการปฏิบัติ รัฐบาลจะเป็นผู้ตกลงใจ

๒.๑.๒.๔ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยึดแนวความคิดตามนโยบายเป็นหลัก จัดให้มีกรพัฒนาบุคลากร อาวุธยุทโธปกรณ์ และระบบการข่าวที่พร้อมเผชิญเหตุ

๒.๑.๓ แนวความคิดในการดำเนินการตามนโยบายฯ แบ่งเป็น ๕ เรื่อง ดังนี้

๒.๑.๓.๑ การข่มขู่จะก่อวินาศกรรมต่อสถานที่ หรือจะสังหารบุคคล หากรัฐบาลไม่ยินยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง

๒.๑.๓.๒ การลักพาตัวบุคคลสำคัญ

๒.๑.๓.๓ การปล้นยึดอากาศยานหรือยานพาหนะอื่นๆ

๒.๑.๓.๔ การจับตัวประกันไว้ในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง

๒.๑.๓.๕ การยึดแหล่งทรัพยากรหรือสถานที่ที่มีความสำคัญสูง

๒.๒ นโยบายฯ พ.ศ.๒๕๔๕ มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๒.๑ ไม่ได้มีการให้คำจำกัดความ

๒.๒.๒ นโยบาย ๑๑ ข้อ ดังนี้

๒.๒.๒.๑ ให้ความสำคัญในการป้องกันปัญหา จัดระบบประสานงานข่าว

๒.๒.๒.๒ พัฒนาประสิทธิภาพการข่าวกรองและจัดระบบประสานงานข่าว

๒.๒.๒.๓ ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์

๒.๒.๒.๔ พัฒนาศูนย์กลางระบบข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้

๒.๒.๒.๕ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ปลุกจิตสำนึกของภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมกับภาครัฐ รวมทั้งเป็นเครือข่ายระดับชุมชน

๒.๒.๒.๖ ลดปัจจัยและเงื่อนไขที่เกื้อกูลต่อการก่อการร้าย

๒.๒.๒.๗ กระชับและขยายความร่วมมือในระดับภูมิภาค จัดตั้งกลไกประสานงานและช่องทางการติดต่อสื่อสาร

๒.๒.๒.๘ ร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศ ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศภายใต้กรอบสหประชาชาติ

๒.๒.๒.๙ ประสานแผนเตรียมความพร้อม สนธิทรัพยากร จัดให้มีระบบการประสานงานที่ชัดเจน ฝึกซ้อมการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒.๑๐ ในกรณีการก่อการร้ายในลักษณะการก่อวินาศกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงให้ สมช. รับผิดชอบ

๒.๒.๒.๑๑ ในกรณีการก่อการร้ายสากล ให้ นอก.เป็นองค์กรระดับนโยบายและอำนวยการประสานการปฏิบัติ และให้ อกรส. รวมทั้งคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ช่วยเหลือ โดยให้ ศตท.เป็นองค์กรประสานการปฏิบัติและกำกับดูแลหน่วยปฏิบัติการพิเศษและหน่วยเกี่ยวข้อง ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมสถานการณ์ รัฐบาลอาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเฉพาะพื้นที่ โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๕

๒.๒.๓ กำหนดแนวทางปฏิบัติ ๒ แนวทาง ดังนี้

๒.๒.๓.๑ การป้องกัน และแก้ไขปัญหการก่อการร้ายสากล มีรูปแบบการดำเนินการ ๕ รูปแบบ เช่นเดียวกับนโยบายฯ พ.ศ.๒๕๖๖

๒.๒.๓.๒ การป้องกัน และแก้ไขปัญหการก่อวินาศกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรง

๓. แก้ไขกฎหมายภายใน โดยแก้ไข ม.๑๓๕ ใน ป.อาญา ที่สำคัญ คือ ม.๑๓๕/๔ มีข้อความดังนี้

“ผู้ใดเป็นสมาชิกของคณะบุคคล ซึ่งมีมติหรือประกาศภายใต้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ กำหนดให้เป็นคณะบุคคลที่มีการกระทำความผิดอันเป็นการก่อการร้ายและรัฐบาลไทย ได้ประกาศให้ความรับรองมติ หรือประกาศดังกล่าวด้วยแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท”

ระดับยุทธการ

๑. งานข่าว มีการประสานงาน แลกเปลี่ยนข่าวสาร/ข่าวกรอง ทั้งในประเทศ และกับมิตรประเทศ และบูรณาการงานข่าว

๒. ให้ ศกอช. ซึ่ง นรม.มีคำสั่งจัดตั้งขึ้นที่ สมช.รับผิดชอบในการติดตาม และประสานงาน เพื่อให้การป้องกัน และแก้ไขปัญหการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติ ดำเนินไปในเชิงรุกอย่างเป็นระบบครบวงจร^๑

๓. จากเหตุการณ์ ๑๑ ก.ย.๔๔ และเหตุลอบวางระเบิดที่เกาะบาหลี อินโดนีเซีย เมื่อ ๑๒ ต.ค.๔๕ ได้มีการทบทวนมาตรการต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีการนำเรื่องเข้าที่ประชุม สมช. ๓ เรื่อง ได้แก่

^๑ การประชุม สมช. เมื่อ ๑๕ ต.ค.๔๗

๓.๑ การพัฒนามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพ
เพิ่มขึ้น

๓.๒ การประสานแผนต่อต้านการก่อการร้ายสากล

๓.๓ การกำหนดมาตรฐานของระดับการเตรียมความพร้อมในการป้องกันปัญหาการ
ก่อการร้าย^๒

ระดับยุทธวิธี

๑. มีมาตรการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่างๆ (สมช.จัดประชุม เมื่อ ๕ พ.ย.๕๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบ รปภ. โดยหน่วยที่รับผิดชอบพื้นที่และภารกิจชัดเจน ใช้การกำหนด มาตรการเพิ่มเติม สำหรับหน่วยที่รับผิดชอบพื้นที่และภารกิจร่วม ให้ศูนย์ปลอดภัยคมนาคม ดำเนินการจัดประชุมแบ่งความรับผิดชอบ สำหรับในปัจจุบัน การเพิ่มมาตรการ รปภ.พิจารณาจาก การประเมินแนวโน้มสถานการณ์ และรูปแบบภัยคุกคาม

๒. การฝึกซ้อมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และปรับปรุงแผนเผชิญเหตุ

๓. เนื่องจากในปี ๒๕๕๖ มีสงครามระหว่างสหรัฐฯ กับอิรัก ทางของไทยจึงได้เน้นการ รปภ. สถานที่ เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันผลกระทบ

กฎหมาย

ไทยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในประเทศเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย อาทิ การขยายฐานความผิดใน พรบ. ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ รวมถึงความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศ การพิจารณาจัดทำร่าง พรบ.การก่อการ ร้ายเป็นการเฉพาะ (สำนักงานกฤษฎีกากำลังดำเนินการอยู่) รวมทั้งการพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย อื่นๆ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พรบ.อนุวัติพระราชกำหนดควบคุมการติดต่อกับต่างประเทศ พ.ศ.๒๕๔๓ พรบ.ควบคุมและจัดการกิจการหรือทรัพย์สินคนต่างด้าวบางจำพวกในภาวะกบฏ พ.ศ.๒๕๔๔ และ พรบ.ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นต้น

องค์การระหว่างประเทศ

๑. สหประชาชาติ

ไทยระดมการก่อการร้ายทุกรูปแบบและพร้อมที่จะร่วมกับพันธมิตรระหว่าง ประเทศในการปราบปรามการก่อการร้ายในกรอบของสหประชาชาติ อีกทั้งไทยยังยึดมั่น ในพันธกรณีที่ปฏิบัติตามข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติในการต่อต้านการ

^๒ หนังสือ สมช. ลับ ที่ นร ๐๘๐๕/๐๔๔๐ ลง ๓๐ มิ.ย.๕๖

ก่อการร้าย เช่น ข้อมติที่ ๑๒๖๕ (๒๕๔๓), ๑๓๖๘ (๒๕๔๔), ๑๓๗๓ (๒๕๔๔), ๑๓๗๗ (๒๕๔๔) และข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ ๕๖/๑ เป็นต้น

๒. เอเชีย

ไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมมือกันต่อต้านการก่อการร้าย และอาชญากรรมข้ามชาติอย่างใกล้ชิด โดยจะเห็นได้จากในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime - AMMTC) ครั้งที่ ๓ ที่สิงคโปร์ เมื่อ ค.ศ.๔๔ ได้เน้นความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และอาเซียนได้จัด AMMTC ครั้งที่พิเศษ ซึ่งเน้นเรื่องการต่อต้านการก่อการร้ายที่มาเลเซีย เมื่อ เม.ย.๔๕

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนที่กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน บรูไน ระหว่าง ๕ – ๖ พ.ย.๔๔ ผู้นำอาเซียนได้ออกปฏิญญาการดำเนินการร่วมกันในการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ.๒๐๐๑ (2001 ASEAN Declaration on Joint Action to Counter Terrorism) ซึ่งได้กำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในการต่อต้านการก่อการร้าย เช่น การเสริมสร้างสมรรถนะของกลไกการต่อต้านการก่อการร้ายภายในประเทศและระหว่างประเทศสมาชิก การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร/ข่าวกรอง ความร่วมมือกับประเทศและภูมิภาคอื่น ๆ เป็นต้น

ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN Foreign Ministers' Retreat) ระหว่าง ๒๐ – ๒๑ ก.พ.๔๕ ที่ภูเก็ต ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบต่อภูมิภาคจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในสหรัฐฯ เมื่อ ๑๑ ก.ย.๔๔ และความเคลื่อนไหวของกลุ่ม Al Qaeda ในบางประเทศสมาชิกอาเซียน และได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการในแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย

โดยเมื่อ ๒๘ พ.ค.๕๔ อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย (ASEAN Convention on Counter-Terrorism – ACCT) ได้เริ่มมีผลบังคับใช้ ภายหลังบรูไนเป็นรัฐสมาชิกอาเซียนประเทศที่ ๖ ที่ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งไทยและอีก ๕ ประเทศได้ลงนามไปแล้วก่อนหน้านี้ โดยอนุสัญญาดังกล่าว เลขาธิการอาเซียนระบุว่า เปรียบเหมือนหลักหมุดในการเสริมสร้างศักยภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการต่อต้านการก่อการร้าย และเป็นการกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น รวมทั้งส่งเสริมบทบาททางยุทธศาสตร์ของภูมิภาคในยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้ายในระดับโลก” ทั้งนี้ ปัจจุบัน ไทยได้ลงนามใน

^๓ SG welcomes imminent entry into force of the ASEAN Convention on Counter-Terrorism, 3 May 2011, [http:// www.asean.org/26222.htm](http://www.asean.org/26222.htm).

อนุสัญญาและพิธีสารที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายแล้ว ๕ ฉบับ (จากที่มีอยู่ทั้งหมด ๑๒ ฉบับ) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ไทยเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาเกี่ยวกับการก่อการร้ายทุกฉบับแล้ว^๔

ตามที่กล่าวแล้วว่า ลักษณะของสถานการณ์ที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดขึ้นได้ในประเทศไทย (Possible Scenario) คือความไม่ปลอดภัยของระบบขนส่ง ทั้งเครื่องบินและเรือ การโจมตีด้วยอาวุธและระเบิด ต่อเป้าหมายที่มีจุดอ่อนในการป้องกัน และการแทรกซึมของผู้ก่อการร้ายเข้าสู่ที่หมาย ตารางข้างล่างนี้ จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเตรียมการในระดับต่างๆต่อการเตรียมการและแก้ปัญหาสถานการณ์การก่อการร้าย กับที่ไทยอาจเผชิญ

ตารางที่ ๒ การปฏิบัติการในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี ต่อสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

สถานการณ์	ยุทธศาสตร์	ยุทธการ	ยุทธวิธี
ความไม่ปลอดภัยของระบบขนส่งสาธารณะ	ก่อนเกิดเหตุ - กำหนดยุทธศาสตร์การรักษาความปลอดภัยระบบขนส่งสาธารณะ - กำหนดท่าที(Position)ของรัฐบาลและกฎการปฏิบัติงาน(Code of Conduct) ที่เหมาะสม - สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง - กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการก่อการร้ายสากล <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> สมช. คณะกรรมการและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	ก่อนเกิดเหตุ - จัดทำแผนงานรักษาความปลอดภัยร่วมระดับกระทรวง - ให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อเป็นหูเป็นตาแก่ทางราชการ - จัดการฝึกสถานการณ์สมมติให้หน่วยที่เกี่ยวข้องได้มาฝึกปฏิบัติการและการบริหารงานทางยุทธการร่วมกัน - ประสานงานข่าวกับประชาคมข่าวกรอง ทั้งในประเทศและนอกประเทศ - กำหนดมาตรการเตรียมความพร้อม เช่น ด้านการข่าว การ รบก และการจัดชุดเจรจาต่อรอง <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> สชช. ศตค. ทก. ปชส. กต. กท. สดช. มท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับกระทรวง ทบวง กรม	ก่อนเกิดเหตุ - การเตรียมกำลังของหน่วยปฏิบัติการพิเศษของเหล่าทัพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมทั้ง หน่วยที่เกี่ยวข้องอื่นๆเช่น หน่วยงานบริการสาธารณะ <u>หน่วยปฏิบัติหลัก</u> นปพ.เหล่าทัพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานรักษาความสงบ(Security)

^๔ ข้อมูลเกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายของไทย, ๑๕ ก.พ.๕๕, <http://www.mfa.go.th/web/79.php>

ตารางที่ ๒ การปฏิบัติการในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี ต่อสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ต่อ)

สถานการณ์	ยุทธศาสตร์	ยุทธการ	ยุทธวิธี
	ระหว่างเกิดเหตุ - กำหนดกรอบและนโยบายที่สำคัญในการแก้ไขสถานการณ์ - ติดตามสถานการณ์และกำกับดูแล <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> นอก.	ระหว่างเกิดเหตุ - ให้ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติที่ดีที่สุด - เสนอแนะมาตรการควบคุมตามความจำเป็น - วางแผน ประสานงาน อำนวยการ และกำกับ <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> ศตท. สชช. ศตท. ทก. ปชส. กต. กท. สตช. มท.	ระหว่างเกิดเหตุ - ใช้กำลังเข้ายุติสถานการณ์ <u>หน่วยปฏิบัติ</u> นปพ.ศตท. และ นปพ. เหล่าทัพ
การโจมตีเป้าหมายที่มีจุดอ่อนในการระวังป้องกันและมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์	ก่อนเกิดเหตุ - กำหนดยุทธศาสตร์การรักษาความปลอดภัยสถานที่สำคัญ	ก่อนเกิดเหตุ - จัดทำแผนการรักษาความปลอดภัยร่วมพื้นที่เป้าหมายที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์และมีจุดอ่อนในการระวังป้องกัน - ให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อเป็นหูเป็นตาแก่ทางราชการ - จัดการฝึกสถานการณ์สมมติ - ประสานงานข่าวกับประชาคมข่าวกรอง ทั้งในประเทศและนอกประเทศ - กำหนดมาตรการเตรียมความพร้อม เช่น ด้านการข่าว การ รปภ และการจัดชุดเจรจาต่อรอง	ก่อนเกิดเหตุ - การเตรียมกำลัง นปพ. - ให้ความรู้แก่หน่วยงานรัฐและเอกชนในเรื่องการรักษาความปลอดภัย

ตารางที่ ๒ การปฏิบัติการในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี ต่อสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ต่อ)

สถานการณ์	ยุทธศาสตร์	ยุทธการ	ยุทธวิธี
	<u>หน่วยรับผิดชอบ</u> สมช.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง <u>ระหว่างเกิดเหตุ</u> - กำหนดกรอบและให้ แนวนโยบายแก้ไข - ติดตามสถานการณ์และ กำกับดูแล <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> นอก.	<u>หน่วยรับผิดชอบ</u> สชช. ศตก. ทก. ปชส. กค. กห. สดช. มท. และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง <u>ระหว่างเกิดเหตุ</u> - ให้ข้อเสนอแนะ - กำหนดมาตรการ - วางแผน ประสานงาน อำนาจการ และกำกับ <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> ศตก. สชช. ศตก. ทก. ปชส. กค. กห. สดช. มท.	<u>หน่วยรับผิดชอบ</u> นปพ.เหล่าทัพ <u>ระหว่างเกิดเหตุ</u> - ใช้กำลังเข้ายุติ สถานการณ์ <u>หน่วยปฏิบัติ</u> นปพ.ศตก. และ นปพ. เหล่าทัพ
การแทรกซึมเข้าสู่ที่หมาย ผ่านมาตรการรักษาความ ปลอดภัย และการแทรก ซึมเข้าสู่ระดับนโยบาย	<u>ก่อนเกิดเหตุ</u> - จัดทำนโยบายการ ป้องกันการแทรกซึมเข้าสู่ ที่หมายฯ	<u>ก่อนเกิดเหตุ</u> - จัดทำแผนการรักษา ความปลอดภัยร่วมพื้นที่ เป้าหมายที่มีความสำคัญ ทางยุทธศาสตร์และมี จุดอ่อนในการระวัง ป้องกัน - ให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อเป็นหูเป็นตาแก่ทาง ราชการ - จัดการฝึกสถานการณ์ สมมติ - ประสานงานข่าวกับ ประชาคมข่าวกรอง ทั้งใน ประเทศและนอกประเทศ - กำหนดมาตรการเตรียม ความพร้อม เช่น ด้านการ ข่าว การ รปก และการจัด ชุดเจรจาต่อรอง	<u>ก่อนเกิดเหตุ</u> - การให้ความรู้และ พัฒนาความพร้อมหน่วย รักษาความปลอดภัย, ตำรวจ ที่จะต้องรับมือกับ สถานการณ์ในช่วงแรก - พัฒนาหลักนิยมของ นปพ.

ตารางที่ ๒ การปฏิบัติการในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี ต่อสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ต่อ)

สถานการณ์	ยุทธศาสตร์	ยุทธการ	ยุทธวิธี
	<u>หน่วยรับผิดชอบ</u> สมช.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง <u>ระหว่างเกิดเหตุ</u> - กำหนดกรอบและนโยบายแก้ไข - ติดตามสถานการณ์และกำกับดูแล <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> นอก.	<u>หน่วยรับผิดชอบ</u> สชช. ศตค. ทก. ปชส. กค. กท. สดช. มท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง <u>ระหว่างเกิดเหตุ</u> - ให้ข้อเสนอแนะ - กำหนดมาตรการ - วางแผน ประสานงาน อำนาจการ และกำกับ <u>หน่วยรับผิดชอบ</u> ศตค. สชช. ศตค. ทก. ปชส. กค. กท. สดช. มท.	<u>หน่วยรับผิดชอบ</u> -หน่วยรักษาความปลอดภัยและตำรวจ -นปพ.เหล่าทัพ <u>ระหว่างเกิดเหตุ</u> - ใช้กำลังเข้ายุติสถานการณ์ <u>หน่วยปฏิบัติ</u> นปพ.ศตค. และ นปพ.เหล่าทัพ

หากพิจารณาแนวทางการจัดการกับแนวโน้มสถานการณ์การก่อการร้ายที่ไทยอาจเผชิญ จะเห็นว่า

๑. บทบาทของหน่วยงานในระดับยุทธการมีความทับซ้อนกับหน่วยงานในระดับยุทธวิธี ดังจะเห็นได้จากกรณีของ ศตค. ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์ประสานงาน และควบคุมการปฏิบัติของหน่วยหรือชุดปฏิบัติการต่างๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์การก่อการร้ายสากล แต่ในทางปฏิบัติ ศตค.กลับเข้ารับบทบาทด้านยุทธวิธี ร่วมกับ นปพ. เหล่าทัพ

๒. หน่วยงานที่ควรรับผิดชอบการบูรณาการงานด้านการต่อต้านการก่อการร้าย(Focal Point) ในยามปกติ ไม่ชัดเจน มีจุดอ่อนในการปฏิบัติการเชิงรุก แต่ก็อาจเหมาะสมกับการแก้ไขสถานการณ์เมื่อเกิดขึ้นแล้ว แสดงให้เห็นความไม่ทันสมัยและไม่อ่อนตัวเพียงพอที่จะปฏิบัติการป้องกัน

๓. ประเทศไทยยังขาดศูนย์กลางด้านการข่าว ซึ่งรับผิดชอบการประสานหน่วยข่าวภายในประเทศในยามปกติ รวมทั้งยังเป็นช่องทางในการติดต่อจากหน่วยข่าวต่างประเทศ

การตอบแบบสอบถามผู้เข้ารับการศึกษาหลักสูตร วปอ.ด้านความรู้การต่อต้านการก่อการร้าย

สรุปความเข้าใจผู้เข้ารับการศึกษา

จากคำตอบที่ผู้เข้ารับการศึกษาฯ ตอบในแบบสอบถามของผู้วิจัย สามารถประมวลความเข้าใจด้านการต่อต้านการก่อการร้ายได้ ดังนี้

๑. ความเข้าใจในสถานการณ์ต่อต้านการก่อการร้าย

สถานการณ์ฯ เป็นความขัดแย้งระหว่างมุสลิมกับสหรัฐฯ ดังนั้นการดำเนินนโยบายต่างประเทศแบบเชื่อฟังและปฏิบัติตามสหรัฐฯ จะสร้างความไม่พอใจให้แก่ประเทศที่ขัดแย้งกับสหรัฐฯ

๒. ด้านนโยบาย

เนื่องจากไทยไม่ใช่คู่ขัดแย้ง จึงไม่ควรทำตามสหรัฐฯ มากจนเกินไป โดยควรใช้มติของสหประชาชาติเป็นกรอบในการปฏิบัติเท่านั้น นอกจากนั้นไทยยังควรปรับปรุงขีดความสามารถด้านการข่าว รวมทั้งความสามารถในการป้องกัน อนึ่งผู้เข้ารับการศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจนโยบายต่อต้านการก่อการร้าย และมองว่ามีความเกี่ยวข้องกับทหารตำรวจเท่านั้น

๓. การกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในส่วนที่ตัวเองเกี่ยวข้องพอใช้ได้ และคาดหวังถึงความร่วมมือกันที่มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน นอกจากนั้นยังเห็นว่า มาตรการที่ประเทศไทยใช้ในปัจจุบันมีลักษณะอะลุ่มอล่วยมากเกินไป ทำให้เกิดช่องว่างในการประสานงาน และให้ความร่วมมือซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มิตรประเทศสามารถเข้ามาแสวงประโยชน์ได้

๔. การเพิ่มเติมการปฏิบัติ

สามารถกระทำได้หลายหนทาง อาทิ การเพิ่มความร่วมมือ สร้างความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจให้ต่างประเทศเข้าใจประเทศไทยและประเมินให้ถูกต้อง

๕. ปัญหาและอุปสรรค

มีหลายประการ อาทิ ความไม่สมบูรณ์ของกฎหมาย การบูรณาการของหน่วยงาน การขาดบุคลากรที่มีความรู้ รวมทั้งอุปกรณ์ที่เพียงพอและเหมาะสม

วิเคราะห์ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. พัฒนาการด้านยุทธการและการข่าว

ผลจากการสัมภาษณ์ที่น่าสนใจคือ ส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่เพียงแต่การบูรณาการและพัฒนาระบบการข่าวมีความจำเป็นเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับงานด้านยุทธการด้วย เพราะ

มองเห็นว่า นอกจากการป้องกันด้วยมาตรการทางทหารแล้ว ในการปฏิบัติการที่จะประสบความสำเร็จนั้นยังต้องอาศัยขีดความสามารถของหน่วยงานที่หลากหลายด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบูรณาการงานทั้งด้านการข่าวและยุทธการจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องพิจารณาการบูรณาการด้านงบประมาณด้วย ซึ่งในขั้นต้นอาจปฏิบัติได้ด้วยการเสริมงบประมาณให้ด้วยการตั้งงบประมาณเพิ่มเติมให้

๒. นโยบายในภาพรวม

นโยบายการป้องกันการก่อการร้ายของไทยฉบับล่าสุดเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วเป็นจุดเริ่มต้นของความพยายามในการแก้ปัญหา อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเห็นว่า รัฐบาลควรพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย ประเมินสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ มีแผนและระเบียบปฏิบัติประจำอย่างชัดเจน รวมทั้งการบูรณาการทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ดังคำกล่าวของของนายสุรพล พงศ์ทัตศิริกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ในการบรรยายให้กับนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เมื่อ ๑๔ ต.ค.๕๕ ว่า ”หัวใจการทำงานของภาคราชการคือการบูรณาการ” หรือกล่าวได้ว่า ไม่เพียงแต่ควรกำหนดยุทธศาสตร์ดังกล่าวมาแล้วเท่านั้น แต่ยังจะต้องผลักดันให้ ยุทธศาสตร์และนโยบายการต่อต้านการก่อการร้ายเข้าไปอยู่ในยุทธศาสตร์และ/หรือแผนงานของหน่วยที่เกี่ยวข้องด้วย

๓. พัฒนาระบบเตรียมพร้อม

นโยบายการพัฒนาระบบเตรียมพร้อม เป็น ๑ ใน ๕ ข้อ ของนโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ ซึ่ง คณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภาเมื่อ ๒๓ – ๒๔ ส.ค.๕๕ รัฐบาลได้กำหนดให้มีแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแผนหลักในการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านการทหาร การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ฉุกเฉิน แผนนี้ได้กล่าวครอบคลุมถึงการเตรียมพร้อมในหลายมิติ ซึ่ง ศตค.สามารถใช้ประโยชน์แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติด้วยการนำแผนเตรียมพร้อมของ ศตค.ที่มีอยู่แล้วมาพัฒนาให้สอดคล้องเพื่อใช้ในการป้องกันการก่อการร้ายได้เป็นอย่างดี

๔. ความร่วมมือกับมิตรประเทศ

มาตรการส่งเสริมความร่วมมือ สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายด้วยกลไกที่ถูกต้อง ทั้งเพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและในเวลาเดียวกัน ประเทศไทยจะต้องสามารถดำรงจุดยืนต่อปัญหาการก่อการร้ายได้อย่างเหมาะสม

๕. ให้ความรู้และการมีส่วนร่วม

การป้องกันและการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพ จะต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งอาจเริ่มต้นด้วยการถ่ายทอดให้ความรู้เรื่องการก่อการร้ายแก่

เครือข่ายกลุ่มองค์กรที่เครือข่ายความมั่นคงได้จัดตั้งไว้แล้ว และพัฒนาไปสู่งานวิจัยและระบบฐานข้อมูลต่อไป

สรุป

จากสภาพแวดล้อมการก่อการร้ายสากลที่ไทยกำลังเผชิญอยู่ จะเห็นได้ว่า ไทยกำลังตกอยู่ในภัยคุกคาม ซึ่งมีแนวโน้มจะซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะใน ลาเดน ผู้นำกลุ่มก่อการร้ายอัลกออิดะห์ ที่เคยเป็นแกนจักรสำคัญของการก่อการร้ายสากล ถูกสังหารไป การก่อการร้ายสากลกลับมิได้ลดระดับการเป็นภัยคุกคามลง เนื่องจากยังคงมีกลุ่มก่อการร้าย รวมถึงปัจเจกบุคคลที่ได้รับอิทธิพลแนวความคิดของอัลกออิดะห์ อีกทั้งยังมีกลุ่มหัวรุนแรง เช่น กลุ่มขบวนการ และกลุ่มอนาธิปไตย พยายามก่อเหตุโจมตีอยู่อย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของการดำเนินการของไทยต่อประเด็นการต่อต้านการก่อการร้ายจะเห็นได้ว่า มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๓๖ มาปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการของไทยทวีความเข้มข้นยิ่งขึ้นภายหลังเหตุการณ์ก่อการร้ายต่อสหรัฐฯ เมื่อ ๑๑ ก.ย.๔๔ โดยไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ความเข้มข้นดังกล่าว นอกจากเป็นผลจากสภาพแวดล้อมการก่อการร้ายสากลที่เปลี่ยนแปลงไป ยังเป็นผลจากมาจากการกดดันของมิตรประเทศ ซึ่งการดำเนินการของไทยที่ผ่านมา มี ๕ ระดับ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ ยุทธการ ยุทธวิธี กฎหมายและองค์การระหว่างประเทศ

จากอดีตที่ผ่านมา กลุ่มก่อการร้ายที่เข้ามาก่อเหตุในไทยโดยส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งไทยมิได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับสาเหตุของการก่อการร้ายสากล หากแต่เป็นที่ตั้งผลประโยชน์ของประเทศเป้าหมายกลุ่มเหล่านั้น ด้วยเหตุนี้การดำเนินนโยบายของไทย จึงควรกระทำด้วยความระมัดระวัง และรู้เท่าทันการแสวงประโยชน์ ไม่ตกเป็นเครื่องมือของมิตรประเทศ โดยยุทธศาสตร์ นโยบาย รวมถึงแผนและระเบียบปฏิบัติประจำ ในการต่อต้านการก่อการร้าย ควรได้มีการกำหนดขึ้นอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการประเมินความเสี่ยง ในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างหน่วยงาน การนำยุทธศาสตร์ นโยบายมาปฏิบัติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสามารถวัดผลความสำเร็จ และความก้าวหน้าได้ อนึ่ง นอกเหนือการดำเนินการของภาครัฐ การให้ความรู้แก่ภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหูเป็นตา ระมัดระวัง และแจ้งข่าวสารแก่ภาครัฐ นับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในการต่อต้านการก่อการร้าย